

Referat

Sekretariat:

Aalborg Kommune
Miljø- og Energiforvaltningen
Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby
Tlf. 9931 9400
www.limfjordsraadet.dk
limfjordsraadet@aalborg.dk

Forum	Limfjordsrådet
Tid	18. juni 2021, 9.00 – 12.00
Sted	Kulturcenter Limfjord, Skyttevej 12, 7800 Skive, Mødesal Sallingsund

Deltagere

Poul Erik Kristian Andersen, Brønderslev
Bent B. Graversen, Lemvig
Jørgen Ejner Hammer Sørensen, Mariagerfjord
Karsten Filsø, Holstebro
Jens Chr. Golding, Jammerbugt
Torben Sørensen, Jammerbugt
Meiner Nørgaard, Morsø
Poul Riis Roesen, Morsø
Jens Peder Hedevang, Skive
Jens Lauritzen, Vesthimmerland
Niels Krebs Hansen, Vesthimmerland
Kurt Johansen, Viborg
Keld Kvist, Aalborg
Jane Grøn, Mariagerfjord
Aksel Gade, Holstebro
Ansgar Nygaard, Morsø
Morten Lem, Rebild
Esben Oddershede, Thisted
Anders K. Kristensen, Vesthimmerland
Karen Lagoni, Randers

Benn Erik Grav, Brønderslev
Tanja Bilde Binderup, Thisted
Ann Ammitzbo, Skive
Flemming Bach, Vesthimmerland
Morten Corneliusen, Lemvig
Michael Palsgaard Andersen, Aalborg
Torben Bramming Jørgensen, Sekretariatet
Jesper Hansen, Sekretariatet

Peter Stecher, Brønderslev
Joan Hansen, Herning

Formandskab:

Vesthimmerland Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen
Frederik IX's Plads 1 Tlf. 9966 7000 www.vesthimmerland.dk
9640 Farsø post@vesthimmerland.dk

Næstformandskab:

Jammerbugt Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen
Lundbakvej 5 Tlf. 7257 7777 www.jammerbugt.dk
9490 Pandrup tm@jammerbugt.dk

Afbud Viggo Vangsgaard, Morsø
Christian Vad Holm, Skive
Anne Marie Søe Nørgaard, Herning
Niels Gilling Markussen, Randers
Hildo Rasmussen, Brønderslev
Steffen Husted Damsgaard, Lemvig
Flemming Odde, Struer
Bjarne Jensen, Aalborg
Ikast-Brande
Lasse Puertas Navarro Olsen, Aalborg
Anna Tjallien Oosterhof, Rebild

Mødeleder Jens Lauritzen

Referent Jesper Hansen

Udsendt 2. juli 2021

Sagsnr./Dok.nr
.

1. Godkendelse af dagsorden.

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at forslag til dagsorden godkendes.

2. Status på vandplanindsatsen i oplandet til Limfjorden mod slutningen af 2. vandplanperiode

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at orienteringen tages til efterretning

Baggrund:

1.

Deadline for indsendelse af ansøgninger til nationalt tilskud til kommunale projekter til vandløbsrestaurering var 1. juni. Ansøgningsvinduet er, modsat tidligere år det eneste, og dermed sidste ansøgningsrunde i VP2.

For Limfjordskommunerne har det været umuligt at nå at færdiggøre alle forundersøgelserne til 1. juni vinduet. Limfjordsrådet konstaterede på sidste møde, at man ikke kan tage ansvaret for manglende målopfyldelse i vandplanindsatsen, hvis en manglende ansøgningsrunde er skyld i, at alle indsatser ikke realitetsansøges. Rådet vedtog at skrive til ministeren med dette budskab samt opfordre til en ekstra ansøgningsrunde. Efterfølgende har formandskabet haft foretræde for ministeren den 19. maj og nævnte her problemstillingen, og har også gentaget det i referatet fra mødet.

Sekretariatet forventer, at puljen på 70 mill. kr. vil blive brugt. Det betyder, at styrelsen for første gang kan blive nødt til at prioritere mellem ansøgningerne.

2.

I vådområdeindsatsen arbejder kommunerne på at få igangværende forundersøgelser gjort klar til realitetsansøgninger i et omfang, så vandplanens krav om en kvælstofreduktion på 373 ton bliver nået. Fristen for indsendelse af ansøgninger er 5. september 2021.

Sekretariatet vil på mødet give en status for vandløbs- og vådområdeindsatsen.

Orienteringen blev taget til efterretning. En status på vandløbsindsatsen blandt kommunerne i Limfjordsrådet plus Silkeborg kommune viser, at der er sendt ansøgninger ind for 104 mill. og efterfølgende har Miljøstyrelsen offentliggjort, at der er søgt for over 180 mill. kr. på landsplan. Kommunerne har desuden en række projekter, som man ikke nåede at ansøge, på grund af at det normale 2. ansøgningsvindue ikke findes i 2021

Limfjordsrådet påpegede det uhensigtsmæssige i at ministeren understreger at kommunerne skal nå vandløbsindsatsen, men i sidste ende ikke afsætter de nødvendige midler. Der er afsendt brev til ministeren og udsendt pressemeddelelse fra formandskabet. Disse vedlægges referatet. Der henvises til vedlagte slides.

Limfjordsrådet ønsker et overblik over vandløbsprojekter, der er i pipelinen, og kunne være ansøgt i en 2. ansøgningsrunde.

3. Havplan i høring

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at Limfjordsrådet drøfter udkastet til Havplanen som led i første input til høringsvar

Baggrund:

Erhvervsministeriet ved Søfartsstyrelsen har sendt forslag til Danmarks første havplan i offentlig høring. Havplanen kan ses på <https://havplan.dk>, og er i høring til 30. september 2021.

Havplanen dækker hele Danmarks havareal på ca. 105.000 km². I dag anvendes havet bl.a. til fiskeri, søtransport, energiindvinding rekreative aktiviteter tæt ved kysten. Havplanen tilsigter at indføre en helhedsorienteret planlægning for det samlede danske havareal, hvor først-til-mølle-princippet skal ændres til en langsigtet, tværsektoriel helhedsplanlægning for udvikling på havet, der gælder i de kommende 10 år.

Havplanen rummer følgende hovedelementer:

- Udlægning af areal til udviklingszone til opdræt af muslinger og østers i vandsøjlen, havvindmølleparker og energiøer

- Havmiljø: udpegning af nye beskyttede områder for god miljøtilstand (Nordsøen og omkring Bornholm) og nye fuglebeskyttelsesområder
- Vilkår for aktører: fiskeri, søtransport og forsvar og rekreative formål
- Ingen arealudlæg for fiskeri og sejlads
- Ingen nye arealer til olie og gas

Limfjordsrådet afgiver høringssvar til havplanen. Svaret skal afspejle de udfordringer, planen kan give i forhold til intentionerne for en Limfjord i balance og kommunernes muligheder for at påvirke en helhedsorienteret forvaltning af Limfjorden. Der nedsættes en arbejdsgruppe bestående af interesserede kommuner.

Thorkild og Jeppe Hansen fra Komitéen Bæredygtig Kystkultur indleder punktet med et oplæg om erfaringerne med at skabe et fagligt grundlag for kystkommuners arbejde med kommuneplanlægning med fokus på kystzonen og kystvandene samt for udvikling og prioritering af fremtidige planer og projekter af betydning for bæredygtig udnyttelse af havet og forvaltning af havmiljøet, herunder land-vand problematikken.

For Komitéen Bæredygtig Kystkulturs oplæg henvises til vedlagte slides, og nedenstående links. Komitéen er en interesseorganisation, og synspunkterne fremlagt på mødet repræsenterer disse interesser.

Introduktion af den videnskabelige rapport fra AU - DCE Nationalt Center for Miljø og Energi: Regional havplanlægning i det vestlige Kattegat:

<https://dce.au.dk/aktuelt/nyheder/nyhed/artikel/fire-bud-paa-planlaegning-i-det-vestlige-kattegat/>

Rapporten direkte: <https://dce2.au.dk/pub/SR403.pdf>.

Afslutningskonference med faglige indlæg vedr. national og regional havplanlægning:

<https://www.streamcloud.dk/vlms-events/komiteen-baeredygtig-kystkultur/>

Sekretariatet opfordrede Limfjordsrådets medlemmer til at gå ind på <https://havplan.dk> og zoome ind på deres lokalområde for at få indtryk af havplanens måde at planlægge for aktiviteter på søterritoriet.

Rådet drøftede, at det er vigtigt at inddrage lokal viden i planlægning i Limfjorden, og det er vigtigt at kommunerne fastholder et pres på de statslige myndigheder for at få indflydelse på implementering af havplanen. Den kommunale handlefrihed skal bevares, og kommunerne er de bedste til at træffe lokale beslutninger. Derfor bør der være flere kompetencer til kommunerne i havplanen.

Der henvises til vedlagte slides.

4. Samlet plan for muslingeopdræt i Limfjorden

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at Limfjordsrådet drøfter, hvordan kommunerne bidrager til en samlet plan for muslingeopdræt.

Baggrund:

1.

Flere kommuner og Limfjordsrådet har de seneste par år arbejdet med og været i dialog med ministre og styrelser angående udviklingen indenfor muslingeopdræt i Limfjorden. Det gælder blandt andet høringssvar til ansøgninger om etablering af kulturbanker, lineanlæg og andre typer af muslinge- og østersopdræt. Senest er der indgivet høringssvar til ændringen af bekendtgørelsen om opdræt af muslinger og østers i vandsøjlen.

Høringssvarene rejser opmærksomhedspunkter om placering, lokal forankring og miljøvurderinger, samt manglende kommunal inddragelse. Det samlede billede af høringssvarene peger på påtrængende behov for en samlet plan for muslingeopdræt i Limfjorden, hvor de kommunale interesser tydeliggøres og koordineres

2.

Limfjordsrådet anerkender og anbefaler muslingeopdræt som marint virkemiddel i 3. vandplanperiode. Formandskabet havde 19. maj foretræde for Fødevarer-, landbrugs- og fiskeriminister Rasmus Prehn, og fortalte ham bl.a. at implementering af virkemidlet skal foregå gennem lokal dialog med kommunerne som en central part. Der er konkurrence om arealerne (fiskeri, sejlads etc.) og der er visuelle udfordringer i forhold til sommerhusejere m.v. En succesrig implementering og social accept kræver at den visuelle effekt af disse anlæg minimeres.

Ministeren kvitterede med, at han ville presse på og sætte turbo på god anvendelse af muslinger.

Limfjordssekretariatet har i arbejdet med interessentinddragelse i Masterplanen fået flere henvendelser, der opfordrer til en koordinerende og inddragende indsats på muslingeområdet. Disse henvendelser er i tråd med de foreslåede aktiviteter i Morsø Kommunes forslag til pilotprojekt for muslingeopdræt som marint virkemiddel, som Limfjordsrådet på sidste møde gav opbakning til. Limfjordsrådet anbefalede, at andre kommuners deltagelse i projektet afklares.

Væsentlige aspekter af opdrætsproblematikken som f.eks. arealreservationer vedrører også den nationale Havplan, som er i høring indtil 30. september.

Sekretariatet introducerer emnet med et kort oplæg.

Limfjordsrådet drøftede, at det er vigtigt at der sker en koordinering af muslingeopdræt, og kommunerne bør have flere kompetencer i udmøntningen af havplanen. Der er nedsat en gruppe af embedsmænd fra kommunerne til at koordinere muslingeindsatsen og afgive svar til havplanen.

5. Forslag til nyt setup for effektiv udtagning af landbrugsjord for at reducere CO₂- og kvælstofudledning

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at

- Limfjordsrådet drøfter forslaget
- Limfjordsrådet drøfter, om formandskabet skal henvende sig til KKR Nord og Midt med forslag om at Limfjordsrådet skal koordinere indsatsen for udtagning af landbrugsjord i Limfjordsoplandet

Baggrund:

Danmarks Naturfredningsforening (DN), Landbrug & Fødevarer (L&F) og KL har den 21. maj offentliggjort et fælles forslag til nyt setup for effektiv udtagning af landbrugsjord for at reducere CO₂- og kvælstofudledning.

Forslaget bygger på L&F og DNs fælles 9-punktsplan fra februar 2021.

Hovedtræk i forslaget:

- En mere effektiv koordinering af indsatsen
 - National styregruppe
 - Lokale styregrupper på hovedoplandsniveau med VOS som formand
- Kommunernes rolle skal styrkes
 - Vådomsrådaftalen med staten skal udvides til at omfatte lavbundsprojekter
 - Der skal afsættes statslige midler til at styrke VOSernes koordinerende og opsøgende rolle, og til hurtigere myndighedsbetjening til afklaring af anden lovgivnings betydning for mindre projekter på små arealer
- Etablering af en udtagningskonsulentorganisation
 - Kontaktpunkt for alle landmænd, og skal foretage opsøgende interessekortlægning i hele landet
 - Understøtte andre udtagningsaktører med facilitering af dialog med landmænd
 - Projektstyre udtagning af mindre lavbundsarealer (<10 ha)
 - Projektstyre minivådområder
- De rigtige redskaber
 - Tilskud til udgifter til projektledelse, jordfordeling samt køb og salg af projektjord til markedsværdi i alle støtteordningerne
 - Klima- Lavbundsordningen udvides med en forenklet fast-track-procedure for udtagning af små lavbundsarealer under 10 ha.
 - Reservering af puljer til afværgeforanstaltninger
 - Sikring af naturværdier i udtagne arealer sikres gennem tilskudsordninger fra nationale midler

Kommunerne har ikke været involveret i KLs deltagelse. Som sekretariatet opfatter det er formanden for KTC – natur- og overfladevand blevet kontakten, men hverken VOSerne eller KTCs kontaktgruppe er blevet inddraget.

Limfjordsrådets rolle som VOS er et naturligt afsæt til at sidde for bordenden i arbejdet med regional koordinering for udtagning af landbrugsjord.

Sekretariatet kommer med en kort oplæg

Ansvarsfordelingen for gennemførelse af vådområde og lavbundsindsatsen må ikke ændres. Det skal fortsat være kommunerne der sidder for bordenden, som det også præsenteres i forslaget. Det er fornuftigt at organisere indsatsen, så processen med udtagning af landbrugsjord kommer i højere gear og sikrer, at de rigtige indsatser gennemføres de rigtige steder.

Rådet støtter indstillingen, at formandskabet henvender sig til KKR Midt og Nord med forslag om at Limfjordsrådet skal koordinere indsatsen for udtagning af landbrugsjord i Limfjordsoplandet. Der henvises til vedlagte slides.

Bilag:

- Forslag til nyt setup for effektiv udtagning af landbrugsjord for at reducere CO₂- og kvælstofudledning

6. Arbejdet med handlinger i Masterplanen

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at Limfjordsrådet tager orientering om status for Masterplanarbejdet til efterretning.

Baggrund:

Strategi for Masterplanen "Limfjorden i balance" er til godkendelse i kommunerne. Masterplanens handlingsplan skal godkendes i Limfjordsrådet i efteråret 2021. Sekretariatet giver en status for arbejdet, herunder en præsentation af den overordnede struktur for handlingsplanen.

Orienteringen blev taget til efterretning med bemærkningen om, at det er vigtigt at få udarbejdet nogle handlingsplaner så man kan se at der sker noget. Sekretariatet præciserede, at handlingsplanen er underlagt kommunernes selvbestemmelse og koncentrerer sig om opgaver, der bedst løses i fællesskab eller efter aftale med enkelte eller flere kommuner. Der henvises til vedlagte slides.

7. Region Midt og Region Nords samarbejde med Limfjordsrådet

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at Limfjordsrådet drøfter formandskabets forslag

Baggrund:

Formandskabet præsenterer forslag til inddragelse af Regionerne i et samarbejde med Limfjordsrådet, herunder specielt Masterplanen.

Formandskabet præsenterede forslag om, at Region Midt og Region Nord optages i Limfjordsrådet, hvis de ønsker det. Forslaget til økonomisk model er, at Region Midt betaler kontingent som Viborg Kommune og Region Nord som Aalborg Kommune. Kontingentbidraget skal ikke bruges til at nedsætte kontingentet for de nuværende medlemmer af Limfjordsrådet.

Baggrunden for forslaget er et ønske om at sikre, at indsatser som både Limfjordsrådet og Regionerne beskæftiger sig med, koordineres. Her tænkes specielt på klima-lavbundsområdet og en række af de andre emner, som masterplanen beskæftiger sig med.

Rådet støtter, at formandskabet henvender sig til regionsformændene for at drøfte fremtidigt samarbejde og præsentere ideen om regionernes optagelse i Limfjordsrådet.

8. Presse

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller:

- At eventuelle henvendelser fra / til pressen drøftes.

Formandskabet orienterede om pressemeddelelsen, der blev udsendt efter henvendelsen til ministeren omkring vandløbsindsatsen.

9. Orientering/Bordet rundt.

- Formandskabets møde med Fødevarer-, Landbrugs- og Fiskeriminister Rasmus Prehn 19. maj. Referat af mødet er vedlagt.
- Afrapportering af Stenrevsprojektet ved Livø – Stenrevssyntesen og virkemiddelnotat vedlagt
- Præcisering af referat fra sidste møde i Limfjordsrådsmøde 7. maj. Aalborg Kommune har prissat værdien af at være hjemkommune for sekretariatet til 250.000 kr. årligt, hvilket fremgik af fremlæggelsen og slides fra mødet, men ikke af selve referatet.

10. Eventuelt